

**Apel Walnego Zebrania Delegatów
Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego Niemców na Śląsku Opolskim w sprawie nauczania
języka niemieckiego jako języka mniejszości narodowej**

25 maja 2019, Zakrzów

Język niemiecki jest wyznacznikiem naszej tożsamości. Możliwość dostępu do tego języka, jego swobodnego używania oraz nauczania w szkołach i przedszkolach, była przez długie lata komunizmu marzeniem założycieli naszej organizacji. Teraz kiedy możliwości edukacji przedszkolnej, szkolnej ale i pozaszkolnej są określone w różnego rodzaju zapisach ustaw i rozporządzeń naszym celem pozostaje wykorzystanie szerokiego dostępu do tej edukacji jak i zadbanie o jakość kształcenia. W obszarze edukacji pozaszkolnej organizacje mniejszości niemieckiej podjęły szereg działań mających na celu uatrakcyjnienie kontaktu z językiem, szczególnie wśród dzieci i młodzieży oraz popularyzację dwujęzyczności wśród rodziców. Takie projekty jak Samstagskurse, Miro Deutsche Fußballschulen, Noce Bajkowe (Märchennächte) czy też kursy językowe są tego dobitnym przykładem. Mamy świadomość, że wraz z odchodzeniem generacji osób znających jeszcze język niemiecki z własnego domu, rośnie rola i odpowiedzialność edukacji szkolnej i przedszkolnej w procesie edukacji językowej. Dlatego z niepokojem obserwujemy sytuacje i próby podejmowane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej ograniczania dostępu dzieci do języka niemieckiego spowodowane wydaniem nowej interpretacji prawnej, nie tylko nie konsultowanych ze środowiskiem mniejszości niemieckiej ale też nie uwzględniających w żaden sposób specyficznej sytuacji historyczno-językowej mniejszości niemieckiej w naszym regionie.

W związku z powyższym:

- Apelujemy do rodziców, do dyrektorów szkół i przedszkoli, do samorządowców o podejmowanie działań mających na celu jak najlepszy i jak najszerszy dostęp dzieci i młodzieży do edukacji języka niemieckiego jako języka stanowiącego ważny element dziedzictwa kulturowego naszego regionu i będącego motorem jego gospodarki.
- Apelujemy do Rządu RP o zaprzestanie działań ograniczających swobodny dostęp do edukacji językowej mniejszości niemieckiej i uwzględnienie historycznych uwarunkowań, które były udziałem naszej mniejszości.

Appell der Jahresversammlung der Sozial-Kulturellen Gesellschaft der Deutschen im Oppelner Schlesien zum Deutschunterricht als Minderheitensprache

25 Mai 2019, Sakrau

Die deutsche Sprache ist der Maßstab für unsere Identität. Die Möglichkeit, Zugang zu dieser Sprache zu erhalten, sie kostenfrei zu nutzen und in Schulen und Kindergärten zu unterrichten, war viele Jahre lang während des Kommunismus der Traum der Gründer unserer Organisation. Da die Möglichkeiten der vorschulischen, schulischen und außerschulischen Bildung in verschiedenen Bestimmungen und Verordnungen festgelegt sind, bleibt unser Ziel, einen breiten Zugang zu dieser Bildung zu ermöglichen und die Qualität der Bildung sicherzustellen. Im Bereich der außerschulischen Bildung haben die Organisationen der Deutschen Minderheit eine Reihe von Aktivitäten durchgeführt, um die Attraktivität der Sprache, insbesondere bei Kindern und Jugendlichen, zu erhöhen und die Zweisprachigkeit bei den Eltern zu fördern. Beispiele hierfür sind Projekte wie der Samstagkurs, die Miro Deutsche Fußballschule, Märchennächte und Sprachkurse. Wir sind uns bewusst, dass mit dem Weggang der Generation von Menschen, die das Deutsche noch von Zuhause kennen, die Rolle und Verantwortung des Schul- und Vorschulunterrichts im Prozess des Spracherwerbs zunimmt. Aus diesem Grund beobachten wir mit Besorgnis die Situationen und Versuche des polnischen Bildungsministeriums, den Zugang zur deutschen Sprache für Kinder zu beschränken die nicht nur nicht mit der deutschen Minderheit konsultiert wurde, sondern auch nicht die spezifische historisch-sprachliche Situation der deutschen Minderheit in unserer Region berücksichtigt.

Im Folge dessen:

- Appellieren wir an die Eltern, an die Schul- und Kindergartenleiter, an die Kommunalpolitiker, Maßnahmen zu ergreifen, um Kindern und Jugendlichen den bestmöglichen und umfassendsten Zugang zum deutschen Sprachunterricht zu ermöglichen, der ein wichtiges Element des kulturellen Erbes unserer Region und die treibende Kraft ihrer Wirtschaft ist.
- Appellieren wir an die Regierung der Republik Polen, die Maßnahmen einzustellen, die den freien Zugang zum Sprachunterricht der deutschen Minderheit einschränken, und die historischen Umstände zu berücksichtigen, unter denen unsere Minderheit gelebt hat.

**Apel Walnego Zebrania Delegatów
Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego Niemców na Śląsku Opolskim w sprawie 75 rocznicy
Tragedii Górnos Śląskiej**

25 maja 2019, Zakrzów

Jako mieszkańcy historycznej części Górnego Śląska mamy świadomość, że tragiczne wydarzenia roku 1945 były konsekwencją II wojny światowej, rozpoczętej we wrześniu 1939 roku atakiem hitlerowskich Niemiec na Polskę. Bolesnie i z pokorą przyjmujemy fakt, że właśnie z niemieckiej ziemi wyszła ta najokrutniejsza z wojen, która wsparta zaledwie dwa tygodnie później agresją ZSRR przerodziła się w konflikt światowy. Bólem przejmują nas pamięć o dziesiątkach milionów ofiar tej wojny i polityki nazistowskiej III Rzeszy. Wiemy jak długa po wojnie była droga do polsko-niemieckiego pojednania i jak ważne były w tym zakresie zarówno miejsca pamięci, gesty, symbole jak i słowa.

Zbliżający się rok 2020 to nie tylko rok 75 rocznicy zakończenia tej ludobójczej wojny, ale również rok 75 rocznicy Tragedii Górnos Śląskiej – czasu w którym okrucieństwo wojny dotknęło mieszkańców Górnego Śląska i innych regionów zamieszkiwanych przez ludność niemiecką. Wydarzenia te, przez długie lata były tematem tabu, mówiło się o nich jedynie w zaciszu domowym. Mniejszość Niemiecka od początku swojego działania była ogromnie zaangażowana w zapisanie pamięci o tych wydarzeniach w świadomości społecznej, choćby poprzez budowę pomników czy upamiętnianie tablicami ofiar II wojny światowej. Wciąż jednak wiele miejsc i historii, czeka na swoje opowiedzenie czy też na symboliczną tablicę upamiętniającą.

W związku z powyższym, odpowiadając na rezolucję Związku Niemieckich Stowarzyszeń Społeczno-Kulturalnych z dnia 11 maja 2019 r., apelujemy do członków TSKN, do samorządów lokalnych i ludzi dobrej woli o to, aby o takie historie i miejsca wypierane, czy też już dzisiaj wyparte z pamięci zadbać. Rok 2020 będzie ku temu szczególną okazją.

Appell der Jahresversammlung
der Sozial-Kulturellen Gesellschaft der Deutschen im Opper Schlesien bezüglich des
75. Jahrestag der Oberschlesischen Tragödie

25. Mai 2019, Sakrau

Als Bewohner des historischen Teils von Oberschlesien wissen wir, dass die tragischen Ereignisse von 1945 eine Folge des Angriffs von Hitlerdeutschland auf Polen im Zweiten Weltkrieg waren, der im September 1939 begann. Demütig akzeptieren wir die Tatsache, dass eben aus dem deutschen Boden der schrecklichste Krieg ausgegangen ist, der 1939 mit dem Angriff auf Polen begann und lediglich zwei Wochen später durch die Aggression der UdSSR zum Weltkrieg entfachte. Mit Bedauern wollen wir der Abermillionen von Kriegsopfern und der Opfer des NS-Deutschlands gedenken. Wir wissen, wie lange es nach dem Krieg einen Weg zur deutsch-polnischen Aussöhnung brauchte und wie wichtig in dieser Hinsicht Orte der Erinnerung, Gesten, Symbole und Worte waren.

Das nahende Jahr 2020 ist nicht nur der 75. Jahrestag des Endes dieses Völkermordkrieges, sondern auch der 75. Jahrestag der Oberschlesischen Tragödie - einer Zeit, in der die Einwohner von Oberschlesien und anderen von der deutschen Bevölkerung bewohnten Regionen, die Grausamkeit des Krieges erlebten. Diese Ereignisse waren viele Jahre lang Tabu, sie wurden nur im Komfort ihres Zuhauses besprochen. Die deutsche Minderheit war von Beginn ihrer Tätigkeit an maßgeblich daran beteiligt, die Erinnerung an diese Ereignisse im sozialen Bewusstsein festzuhalten, beispielsweise durch den Bau von Denkmälern oder durch Gedenktafeln die den Opfer des Zweiten Weltkriegs gedenken. Dennoch warten viele Orte und Geschichten auf ihre Erzählung oder sogar auf eine symbolische Gedenktafel.

In diesem Zusammenhang und in Antwort auf die Resolution des Verbandes der Deutschen Sozial-Kulturellen Gesellschaften vom 11. Mai 2019, appellieren wir an die Mitglieder der SKGD, an Selbstverwaltungen und an Menschen guten Willens, dafür zu sorgen, dass solche Geschichten und Orte die heute verdrängt sind nicht vergessen werden. Das Jahr 2020 wird dafür ein besonderer Anlass sein.

**Apel Walnego Zebrania Delegatów
Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego Niemców na Śląsku Opolskim w sprawie wyborów
parlamentarnych w 2019
25 maja 2019, Zakrzów**

Wybory parlamentarne to obok wyborów samorządowych historycznie patrząc najważniejsze wybory, w których jako pełnoprawni obywatele RP – członkowie Mniejszości Niemieckiej bierzemy udział. Od czasu przemian ustrojowych w Polsce posiadamy reprezentację w polskim parlamencie, troszczymy się o ochronę i respektowanie praw mniejszości narodowych i etnicznych, o rozwój naszego Heimatu (regionu). Dzięki tej wieloletniej aktywności po ciężkich latach komunizmu Mniejszość Niemiecka odzyskała swoją podmiotowość i odbudowała tożsamość.

W ostatnich latach w powszechnej świadomości społecznej zakorzeniło się przekonanie, że Mniejszość Niemiecka ma zagwarantowane w Sejmie RP miejsce dla jednego posła. Jest to błędne przekonanie! (Tak nie jest!) Jako komitet wyborczy wyborców mniejszości narodowej jesteśmy zwolnieni z obowiązku przekroczenia 5% progu wyborczego w skali kraju, musimy jednak przekroczyć ten próg w skali województwa. Dlatego tak duże znaczenie ma silna drużyna. Drużyna składająca się z osób oddanych Mniejszości Niemieckiej. Owa drużyna, to jednak nie tylko sami kandydaci do Sejmu i Senatu. To także wszystkie osoby wspierające kampanię oraz oddani sercem członkowie i działacze mniejszości niemieckiej, którymi jesteście właśnie Wy! Zaangażowanie każdego z Was ma znaczenie. Razem tworzymy silną drużynę, której, jak pokazują wyniki wyborów samorządowych z 2018 roku ludzie ufają która jest sprawdzona w działaniu i ma konkretny program dla mieszkańców Opolszczyzny. Jest to naszym wielkim atutem!

Posiadanie własnych reprezentantów w parlamencie daje nam gwarancję, że przestrzeganie i respektowanie naszych praw będzie na bieżąco monitorowane i weryfikowane, a w razie niebezpieczeństwa naruszenia tych praw, możliwa będzie szybka i skoordynowana reakcja. Jako Mniejszość Niemiecka jesteśmy ważną częścią polskiego społeczeństwa, funkcjonującą w oparciu o polskie prawo, w tym najważniejszy polski akt prawny, którym jest Konstytucja. Korzystajmy więc w pełni z naszych ustawowych praw i zaangażujmy się w kampanii na rzecz naszych kandydatów do polskiego parlamentu! Inne mniejszości narodowe i etniczne w Polsce zazdroszczą nam naszych struktur organizacyjnych, posiadania przez nas przedstawicieli w samorządach wszystkich szczebli oraz reprezentacji w parlamencie. To jest naszą siłą, ale wymaga ona od nas wszystkich stałego zaangażowania i wzajemnego wsparcia. Dlatego tak ważne jest, abyśmy byli aktywni przy urnach wyborczych i poszli licznie zagłosować w wyborach parlamentarnych!

W związku z tym zwracamy się do Was z prośbą o pomoc i wsparcie w czasie kampanii parlamentarnej. Wasze zaangażowanie ma fundamentalne znaczenie w tych wyborach. Jesteśmy Mniejszością Niemiecką, wspólnotą ludzi przyznającą się do swojej niemieckości i żyjącą nią na co dzień. Każdy z Was wie najlepiej, z jakimi problemami każdego dnia musi się zmagać Wasza miejscowość, gmina i powiat. Dlatego też każde Wasze wsparcie, począwszy od rozmów w gronie rodziny i znajomych, a skończywszy na przekazywaniu ulotek kampanijnych, wieszaniu plakatów wyborczych i innej pomocy organizacyjnej, będzie bezcenne i ma ogromne znaczenie dla naszego wyniku wyborczego. Wszelka pomoc i każde wsparcie jest ważne,

Bądźmy silni razem i wybierzmy jesienią kandydatów z Komitetu Wyborczego Wyborców Mniejszości Niemieckiej!

**Appell der Jahresversammlung
der Sozial-Kulturellen Gesellschaft der Deutschen im Opperner Schlesien bezüglich der
Parlamentswahlen 2019
25 Mai 2019, Sakrau**

Die Parlamentswahlen sind neben den Kommunalwahlen, historisch gesehen die wichtigsten Wahlen, an denen als vollwertige Bürger der Republik Polen Angehörige der deutschen Minderheit teilnehmen. Seit der politischen Wende in Polen sind wir im polnischen Parlament vertreten und sorgen für den Schutz und die Achtung der Rechte nationaler und ethnischer Minderheiten sowie für die Entwicklung unserer Heimat (Region). Dank dieser langfristigen Aktivität nach den schweren Jahren des Kommunismus erlangte die deutsche Minderheit seine Subjektivität zurück und baute seine Identität wieder auf.

In der Öffentlichkeit hat sich in den letzten Jahren die Überzeugung durchgesetzt, dass die deutsche Minderheit einen garantierten Platz im polnischen Sejm hat. Das ist ein Irrtum! Als Wahlkomitee der Wähler der nationalen Minderheit sind wir von der Verpflichtung befreit, die 5%-ige Hürde Polenweit zu überschreiten, müssen diese jedoch auf der Woiwodschaftsebene überschreiten. Deshalb ist ein starkes Team von so einer großen Bedeutung. Ein Team aus Menschen, die sich der deutschen Minderheit gewidmet haben. Dieses Team besteht jedoch nicht nur aus Kandidaten für den Sejm und den Senat. Es sind auch alle, die die Kampagne unterstützen und mit Herzen engagierte Mitglieder und Aktivisten der deutschen Minderheit, also Sie! Das Engagement eines jeden von Ihnen ist wichtig. Zusammen bilden wir ein starkes Team, das, wie die Ergebnisse der Kommunalwahlen von 2018 belegen, nachweislich handlungserprobtes Vertrauen genießt und ein spezifisches Programm für die Bewohner der Region Oppeln hat. Das ist unser großes Kapital!

Die Tatsache, dass wir eigene Vertreter im Parlament haben, gibt uns die Garantie, dass die Einhaltung unserer Rechte fortlaufend überwacht und überprüft wird, und dass im Falle der Gefahr einer Verletzung dieser Rechte eine schnelle und koordinierte Reaktion möglich ist. Als deutsche Minderheit sind wir ein wichtiger Teil der polnischen Gesellschaft, der auf der Grundlage des polnischen Rechts funktioniert, einschließlich des wichtigsten polnischen Rechtsakts, der Verfassung. Machen wir also von unseren gesetzlichen Rechten Gebrauch und beteiligen uns an der Kampagne für unsere Kandidaten für das polnische Parlament! Andere nationale und ethnische Minderheiten in Polen beneiden uns um unsere Organisationsstrukturen, um unsere Vertreter in Selbstverwaltungen auf allen Ebenen und im Parlament. Dies ist unsere Stärke, aber es erfordert von uns allen, dass wir uns ständig engagieren und uns gegenseitig unterstützen. Deshalb ist es so wichtig, dass wir bei den Wahlen aktiv sind und bei den Parlamentswahlen abstimmen!

Wir bitten Sie um Hilfe und Unterstützung bei der Wahlkampagne. Ihr Engagement ist für diese Wahl von grundlegender Bedeutung. Wir sind eine deutsche Minderheit, eine Gemeinschaft von Menschen, die zugeben, dass sie deutsch sind und es jeden Tag leben. Jeder von Ihnen weiß am besten, mit welchen Problemen Ihre Stadt, Gemeinde und Kreis täglich zu kämpfen haben. Daher ist all Ihre Unterstützung von unschätzbarem Wert und von großer Bedeutung für unser Wahlergebnis, angefangen bei Gesprächen mit der Familie und Freunden bis hin zur Übermittlung von Kampagnenbroschüren, dem Aufhängen von Wahlplakaten und anderer organisatorischer Hilfe. Jede Hilfe und Unterstützung ist wichtig und ist von sehr großer Bedeutung!

Lassen Sie uns gemeinsam stark sein und im Herbst Kandidaten aus dem Wahlkomitee der Wähler der Deutschen Minderheit wählen!